

HODNOCENÍ PLNĚNÍ VEŘEJNÉ SLUŽBY ČESKÉ TELEVIZE ZA ROK 2023

*METODOLOGICKÉ NEDOSTATKY, TERMINOLOGICKÉ NEJASNOSTI
A INTERPRETAČNÍ ZKRESLENÍ*

PhDr. Jaromír Volek, Ph.D.

RADA ČT
pracovní seminář

2025

A. ÚVOD: HLAVNÍ CÍLE A STRUKTURA PREZENTACE	3
I.1 ELEKTRONICKÉ MĚŘENÍ SLEDOVANOSTI	4
I.1.2 Zavádějící interpretace „zásahu“ diváků ČT	5
I.1.1 Nejasnosti ve výpočtu velikosti zasažené populace	6
I.2 SEMESTRÁLNÍ TRACKINGOVÝ VÝZKUM	7
I.2.1 Konstrukce výběrového souboru: volba <i>opory výběru</i>	8
I.2.2 Důvěryhodnost ČT. Jakou populaci popisují uvedená data?	9
I.2.3 Důvěra k ČT podle příznivců vládních a opozičních subjektů: nestandardní konstrukce ex post konstruovaných subsouborů	10
1.3 KVANTITATIVNÍ HODNOCENÍ ZPRAVODAJSTVÍ	11
I.3.1 Nejasnosti týkající se struktury výběrového souboru	12
1.4 DENNÍ KONTINUÁLNÍ VÝZKUM: HODNOCENÍ PROGRAMOVÉ NABÍDKY	13
I.4.1 Konstrukce diváckého panelu: metodologická pochybení	14
I.5 OBSAHOVÁ ANALÝZA ZPRAVODAJSTVÍ ČT	15
1.5.1 Nejasnosti týkající se operacionalizace <i>zpravodajského tónu</i>	16
1.5.2 Nedostatky v konstrukci výběrového souboru	17
1.5.3 Slabá diferenciacie hodnot <i>negativního tónu</i> : limity <i>náhodného výběru</i>	18
1.5.4 Měření <i>zpravodajského tónu</i> : hlavní poznávací limity a otázky	19
I. 6 HLAVNÍ ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ	20
B. ŠIRŠÍ MOŽNOSTI PRÁCE S DATY A ANALÝZAMI HPVS ČT: TÉMATA K DISKUSI	23

ÚVOD: HLAVNÍ CÍLE A STRUKTURA PREZENTACE

- Analytický materiál **HODNOCENÍ PLNĚNÍ VEŘEJNÉ SLUŽBY ČESKÉ TELEVIZE** (HPVS ČT) vytvářený každoročně *Oddělením výzkumu a programových analýz ČT*, využívá RADA ČT při tvorbě *Výroční zprávy o činnosti České televize (VZ)*, kterou předkládá Poslanecké sněmovně PČR.
- **Cílem** této prezentace je popsat nejzávažnější **metodologické nedostatky, terminologické nejasnosti a interpretační zkreslení**, která se vyskytují ve zprávě HPVS ČT, 2023.*
- Prezentace je strukturována podle pěti vybraných analytických výstupů, které tvoří nejen součást zprávy HPVS ČT 2023, ale byly zahrnuty i do Výroční zprávy ČT schválené Radou ČT v roce 2024. Na slidech 5-20 jsou vybrané výstupy podrobeny kritické reflexi, která se soustřeďuje na otázky týkající se:
  - (a) ELEKTRONICKÉHO MĚŘENÍ SLEDOVANOSTI: *intepretace „zásahu“ diváků vysíláním ČT*,
  - (b) TRACKINGOVÉHO VÝZKUMU (SURVEY): *měření důvěryhodnosti ČT a intepretace dat*,
  - (c) DENNÍHO KONTINUÁLNÍHO VÝZKUMU: *konstrukce hodnotícího panelu ČT a intepretace jeho zjištění*,
  - (d) VÝZKUMU VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ (SURVEY): *měření důvěryhodnosti zpravodajství ČT a jeho intepretace*,
  - (e) OBSAHOVÉ ANALÝZY: *konstrukce výběrového souboru a intepretace „zpravodajského tónu“*.

Popis nedostatků uvedených analytických postupů je vždy doplněn *metodologickými otázkami*, které reagují na skutečnost, že v každoročních zprávách HPVS ČT nejsou dostupná ani zdrojová data, ani popisy realizace datových analýz, a dokonce ani detailní popis použitých výzkumných nástrojů (např. dotazníků), jak je standardní u podobných rozsáhlých analytických materiálů.

* Prezentované datové analýzy vycházejí z **HODNOCENÍ PLNĚNÍ VEŘEJNÉ SLUŽBY ČESKÉ TELEVIZE** (HPVS ČT 2023), pokud není uveden jiný zdroj.

I.1 ELEKTRONICKÉ MĚŘENÍ SLEDOVANOSTI

ATO - Nielsen

- panel **1 900 domácností** s funkčním televizorem,
- ve kterých žije cca **4 220** jednotlivců starších 4 let.

I.1.2 ZAVÁDĚJÍCÍ INTERPRETACE „ZÁSAHU“ DIVÁKŮ ČT

HPVS ČT, 2023 uvádí, že je „každý týden **zasaženo vysíláním ČT 70% obyvatel České republiky**“.

- *Elektronické měření sledovanosti* ale monitoruje pouze **televizní domácnosti**, ne celou populaci ČR. Uváděných 70% zasažených diváků nezahrnuje cca 37 % občanů ve věku 18+, kteří ČT *vůbec nesledují**.
- HPVS ČT (2023) tak vytváří dojem, že ČT zasahuje týdně **více diváků 15+**, než je tomu ve skutečnosti. Toto **nadhodnocování zásahu ČT**, respektive jeho zavádějící interpretace je uvedena ve všech VZ ČT mezi léty 2012-2023.

Grafika 1 Podíl obyvatel ČR 15+ zasažených vysíláním ČT (HPVS ČT, 2023, slide 11)

POZNÁMKA: Poslední zpráva HPVS ČT, 2024 nepřímo **přiznává**, že byly předchozí interpretace *zásahu ČT* prezentované v HPVS ČT **zavádějící**, respektive, že uvedená hodnota *zásahu* popisuje pouze podíl **televizních domácností**, ne celé populace 15+.

* Podle posledního měření z přelomu března/dubna 2025 ČT *vůbec nesleduje* 36% respondentů ve věku 18+, tj. cca 3,3 občanů. (Volek, 2025: 14). DOI: [10.13140/RG.2.2.16919.28325](https://doi.org/10.13140/RG.2.2.16919.28325)

I.1.1 NEJASNOSTI VE VÝPOČTU VELIKOSTI ZASAŽENÉ POPULACE

Zpráva HPVS ČT, 2023 uvádí, že **70% diváků** 15+ zasažených vysíláním ČT zahrnuje **5 769 000** obyvatel ČR (tab. 1).

- **Podle ČSÚ*** ale zahrnuje 70% obyvatel ČR 15+ **6 182 680** jedinců. To znamená, že skutečný *zásah* ČT je v dané cílové skupině **nižší než deklarovaných 70%** (**65%**).

Tab. 1 Průměrný celkový týdenní zásah (R) České televize v relativních/absolutních četnostech

Obecná populace 15+	Průměrný týdenní zásah TV vysíláním ČT (ATO)	
	podíl	počet v tis.
	70 %	5 769
Populace 15+	70 %	5 769
Muži 15+	69 %	2 748
Ženy 15+	71 %	3 020

• OTÁZKY:

*Jak lze vysvětlit, že podle HPVS ČT, 2023 (ATO-Nielsen) je počet obyvatel ČR 15+ zasažených vysíláním ČT o **413 680 nižší**, než odpovídá 70% obyvatel dané skupiny podle ČSÚ?*

*Je uvedený rozdíl daný tím, že uvedených 70% diváků představuje podíl jen ze vzorku **televizních domácností**, kterých je méně? I když se HPVS ČT dlouhodobě (2012-2023) vytváří dojem, že zasahuje všechny obyvatele ČR, ale ve skutečnosti. Nebo je uvedený rozdíl způsoben konstrukcí panelu?*

*Počet obyvatel ČR 15+ podle ČSÚ (2021): 8 832 407

I.2 SEMESTRÁLNÍ TRACKINGOVÝ VÝZKUM

Kantar CZ

- **Základní soubor:** Televizní populace ČR 18+ (sledují TV alespoň 1–2x v týdnu)
- **Počet respondentů:** N = 1000 v každé vlně
- **Zpracování dat:** Pro účely roční zprávy Hodnocení veřejné služby ČT jsou vždy spojována data z obou vln výzkumu realizovaných v daném kalendářním roce. Není-li u konkrétních výstupů uvedeno jinak, činí minimální velikost vzorku celoroční zprávy 2 000 respondentů.
- **Vážení dat:** Datový soubor je převažován podle sociodemografických charakteristik (kombinace pohlaví a věkových skupin, kraj, velikost místa bydliště a vzdělání). Oporou při stanovení kvót jsou aktuální data Českého statistického úřadu.

I.2.1 KONSTRUKCE VÝBĚROVÉHO SOUBORU: VOLBA *OPORY VÝBĚRU*

HPVS ČT, 2023 uvádí, že:

- **základní soubor** tvoří **televizní populace ČR 18+** (SLIDE 175),
- **oporou** při stanovení kvót jsou „*aktuální data Českého statistického úřadu*“,
- **datový soubor je převažován** podle sociodemografických charakteristik této opory (kombinace pohlaví a věkových skupin, kraj, velikost místa bydliště a vzdělání) /SLIDE 176/.

- ČSÚ ale **nedisponuje daty**, která popisují sociodemografické charakteristiky **televizní populace ČR 18+**.
- Konstrukce výběrového souboru televizních diváků, resp. jeho převážení tak nemohlo být provedeno korektně.
- **OTÁZKY:**

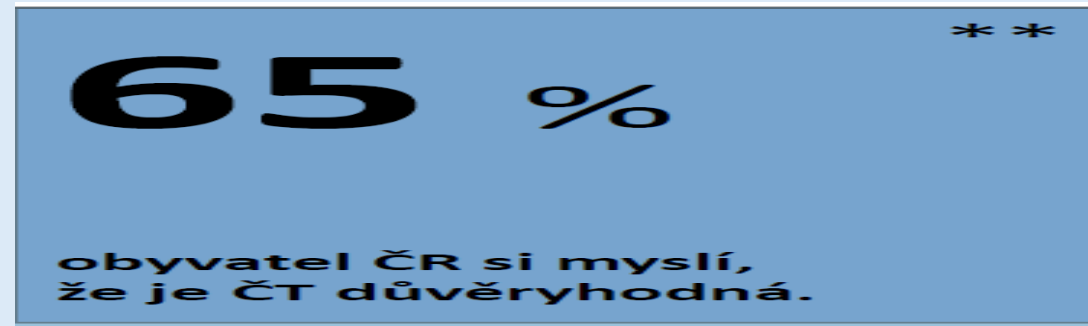
Jaké kvóty byly při konstrukci výběrového souboru skutečně použity? Nejednalo se o kvótní znaky reprezentující celou populaci ČR 18+?

Podle jakých sociodemografických charakteristik byl převažován výběrový soubor?

1.2.2 DŮVĚRYHODNOST ČT. JAKOU POPULACI POPISUJÍ UVEDENÁ DATA?

HPVS ČT, 2023 uvádí, že „**65% obyvatel ČR si myslí, že je ČT důvěryhodná.**“ (graf 2). V téže zprávě se ale uvádí, že základní soubor, ze kterého vychází struktura výběrového souboru je tvořen **televizní populací ČR 18+**. Tedy ne **všemi obyvateli ČR 18+**, jak tvrdí zpráva HPVS ČT, 2023.

Grafika 2 Podíl obyvatel ČR, myslí, že je ČT důvěryhodná (HPVS ČT, 2023, slide 11)

- Jde o zavádějící interpretaci podílu diváků důvěřujících ČT, která vytváří dojem, že **ČT důvěřuje více obyvatel ČR, než je tomu ve skutečnosti**. I zde se opět se hovoří o **celé populaci ČR 18+** a vytváří zavádějící představa, že **65% důvěřujících televizních diváků (18+)** je rovno podílu v celé populaci ČR (18+).

• OTÁZKA:

Jaký je skutečný podíl a počet obyvatel ČR 18+, kteří si myslí, že je ČT důvěryhodná?

1.2.3 DŮVĚRA K ČT PODLE PŘÍZIVCŮ VLÁDNÍCH A OPOZIČNÍCH SUBJEKTŮ: NESTANDARDNÍ KONSTRUKCE EX POST KONSTRUOVANÝCH SUBSOUBORŮ

HPVS ČT, 2023 uvádí, že **79 %** příznivců „vládních subjektů považuje Českou televizi za důvěryhodnou instituci“, (...) „mírně pozitivní hodnocení registrujeme i u zastánců opozičních stran zastoupených v Poslanecké sněmovně (**53 %**).“*

Zpráva ale neuvádí, jak byly oba subsoubory „sympatizantů“ konstruovány, zda byly převažovány, či zda je lze považovat za reprezentativní pro dané skupiny (pozici/opozici). Dokonce neuvádí ani velikost daných subsouborů, což je zásadní ve vztahu k **celému výběrovému souboru**, který, pokud aspiruje na reprezentativitu, musí zahrnovat také sympatizanty stran, které neprošly přes uzavírací klauzuli, a také nevoliče.

• OTÁZKY:

Kolik respondentů tvoří dva „ex post“ konstruované subsoubory (sympatizanti pozice/opozice), a jaký je:

*(a) počet/podíl respondentů, kteří je tvoří, ve vztahu k **celému výběrovému souboru**?*

*(b) počet/podíl respondentů, kteří zastupují jednotlivé **politické subjekty** (ODS, STAN, KDU-ČSL, ČPS, ANO a SPD)?*

*Lze skutečně tvrdit, že uvedené subsoubory reprezentují názory sympatizantů **pozice/ opozice**, zvláště když jde pouze o **televizní populaci**?*

* Uvedená analýza byla publikována ve zprávách HPVS ČT 2015-23. Poslední zpráva za rok 2024 ji po kritice vynechala.

1.3 KVANTITATIVNÍ HODNOCENÍ ZPRAVODAJSTVÍ

Reuters Institute

- Digital News Report 2023
- Minimálně 2 000 respondentů

I.3.1 NEJASNOSTI TÝKAJÍCÍ SE STRUKTURY VÝBĚROVÉHO SOUBORU

Zpráva HPVS ČT, 2023 uvádí, že: „V nezávislém mezinárodním srovnání důvěryhodnosti zpravodajství veřejnoprávních stanic dosáhla Česká televize na hodnotu 57 %“. (SLIDE 44)

- Ve zprávě ale chybí jakýkoliv popis **konstrukce výběrového souboru**, resp. informace o tom jaké charakteristiky mají „**věřící respondenti**“.
- Ze zprávy není zřejmé, zda zpravodajství ČT důvěřuje **celá populace ČR 18+**, nebo jen **diváci zpravodajství ČT**.
- *Oddělení výzkumu a programových analýz ČT nedisponuje datovou maticí* z daného výzkumu, a dokonce nezná ani jméno společnosti, která realizovala sběr dat. HPVS ČT, 2023 tak prezentuje informace, které si pouze „stáhla“ z webu RI a přistupuje k nim pouze s dobrou vírou. Ovšem bez možnosti kontroly zdrojových dat. Rada ČT navíc tyto informace o důvěryhodnosti zpravodajství uvádí od roku 2018 ve VZ ČT, kterou předkládá ke schválení PS PCR. Z pohledu typu předkládané Výroční zprávy jde o nestandardní postup.

- **OTÁZKY:**

*Jak byl konstruován výběrový soubor? Reprezentuje celou **populaci ČR 18+**, nebo jen **televizní diváky 18+**?*

*Jaký je ve výběrovém souboru **počet/podíl respondentů**, kteří:*

*(a) **nesledují TV vysílání,***

*(b) **nesledují televizní zpravodajství a publicistiku,***

*(c) **sledují zpravodajství ČT?***

*Jaké jsou **sociodemografické charakteristiky** respondentů, kteří **důvěřují zpravodajství ČT?***

*Jde jen o respondenty, kteří **sledují zpravodajství ČT**, nebo i ty, kteří jej **nesledují**, resp. **vůbec nesledují televizní vysílání?***

1.4 DENNÍ KONTINUÁLNÍ VÝZKUM (DKV): HODNOCENÍ PROGRAMOVÉ NABÍDKY

Česká televize, Útvar výzkumu a analýz

- **Základní soubor:** Televizní populace České republiky starší 16 let
- **Panel:** 1 000 respondentů 16+
- **Nábor do panelu:** probíhá dopisem, který je adresován náhodně vybranému vzorku koncesionářů (**sic!**). Do tohoto výběru jsou z dat ČSÚ zahrnuty kvóty, aby bylo dodrženo poměrné zastoupení všech krajů Česka. Každý z oslovených koncesionářů má poté možnost zaregistrovat sebe a až tři další rodinné příslušníky. Respondenti mají na výběr vedle tradiční papírové i elektronickou formu spolupráce přes internet. Jednotlivé divácké skupiny jsou charakterizovány věkem, pohlavím a dosaženým vzděláním.
- **Vážení dat:** Datový soubor je převažován podle sociodemografických charakteristik (kombinace pohlaví a věkových skupin, kraj, velikost místa bydliště a vzdělání). Oporou při stanovení kvót jsou aktuální data Českého statistického úřadu.
- **Délka dotazníku:** Od 2 do 10 minut
- **Návratnost:** Pošta 79 %, online 59 %

I.4.1 KONSTRUKCE DIVÁCKÉHO PANELU: METODOLOGICKÁ POCHYBENÍ

Konstrukce hodnotícího panelu je ve zprávě HPVS ČT, 2023 popsána jako „náhodně vybraný vzorek koncesionářů“, do kterého „jsou z dat ČSÚ zahrnuty kvóty, aby bylo dodrženo poměrné zastoupení všech krajů Česka.“

- I když pomineme skutečnost, že Zákon o ČT nezná diváky „koncesionáře“, zahrnuje popis konstrukce panelu řadu dalších metodologických pochybení a nejasností:

a) ČSÚ **nedisponuje** sociodemografickými charakteristikami **televizní populace** ČR 16+, ani diváků ČT. Konstrukce výběrového souboru/panelu, resp. jeho převážení tak nemohlo být provedeno korektně. Například diváci ČT 16+ jsou v průměru **starší** a je mezi nimi **více žen**, než v obecné **populaci ČR 16+**.

b) databáze domácností, které platí za vysílání ČT nedisponuje kvótními charakteristikami potřebnými pro konstrukci reprezentativního souboru diváků ČT.

c) Chybí informace o rozložení *intenzity konzumace programu* ČT mezi respondenty. Jejich mimořádně vysoká spokojenost překračující 80% naznačuje, že je v panelu silně zastoupen „**fanklub ČT**“?

- **OTÁZKY:**

*Je panel **reprezentativní** pro populaci diváků ČT 16+ z pohledu základních sociodemografických znaků: pohlaví, věk, vzdělání?*

*Z jaké **opory výběru** vychází konstrukce výběrového souboru, když ČSÚ nedisponuje daty o struktuře televizního publika ČR, ani diváků ČT?*

*Jak jsou vybíráni **panelisté**, aby nebyl výběrový soubor složen z diváků, kteří představují „**fanklub ČT**“?*

*Jak lze vysvětlit **vyšší response rate** „poštovních panelistů“ než „panelistů odpovídajících na webu ČT“, jak uvádí zpráva HPVS ČT 2023?*

I.5 OBSAHOVÁ ANALÝZA ZPRAVODAJSTVÍ ČT

Media Tenor

- **Cíl:** Posouzení vyváženosti zpravodajství ČT
- **Zkoumaný vzorek:** 1000 zpravodajských příspěvků vybraných relací ČT vysílaných v roce 2023: 600 zpravodajských příspěvků **Události**, 200 zpravodajských příspěvků pražské (68), brněnské (66) a ostravské (66) mutace **Událostí v regionech** a 200 příspěvků **Zprávy ve 23**.
- **Konstrukce výběrového souboru:** náhodný výběr **1000** z báze **20950** příspěvků určené aplikovaným filtrem využitím matematické funkce „random“.

1.5.1 NEJASNOSTI TÝKAJÍCÍ SE OPERACIONALIZACE ZPRAVODAJSKÉHO TÓNU

HPVS ČT, 2023 uvádí, že „*Tón medializace politických subjektů v pořadu Události vykazoval v porovnání s jinými zpravodajskými relacemi podobně nízké podíly pozitivních a výrazně nižší podíly negativních výpovědí (...), což svědčí o vysoké míře postojové neutrality zpravodajství České televize.*“

- Popis proměnných a kódování *indikátorů pozitivního, negativního, neutrálního* tónu je netransparentní a nerespektuje základní metodologický požadavek **opakovatelnosti každého provedeného analytického kroku**, aby bylo možné testovat míru shody. Stávající podoba kódování má podobu „blackboxu“.
- Ani v *Metodice** (slide 7) ani v *Metodickém dodatku* (slide 40)* **nejsou uvedeny operacionální definice „zmínky“ a „tónu“**, ani odborná literatura, ze které autoři vycházeli při konstrukci těchto proměnných. Uvedená literatura tento metodologický problém netematizuje.

• OTÁZKY:

Jak je definována/operacionalizována/kódována „zmínka“ o politickém subjektu?

*Jaké indikátory byly užity při kódování **pozitivního/negativního/neutrálního** „zpravodajského tónu“?*

*Na základě jaké **teoretické rozvahy** byly dané indikátory zvoleny?*

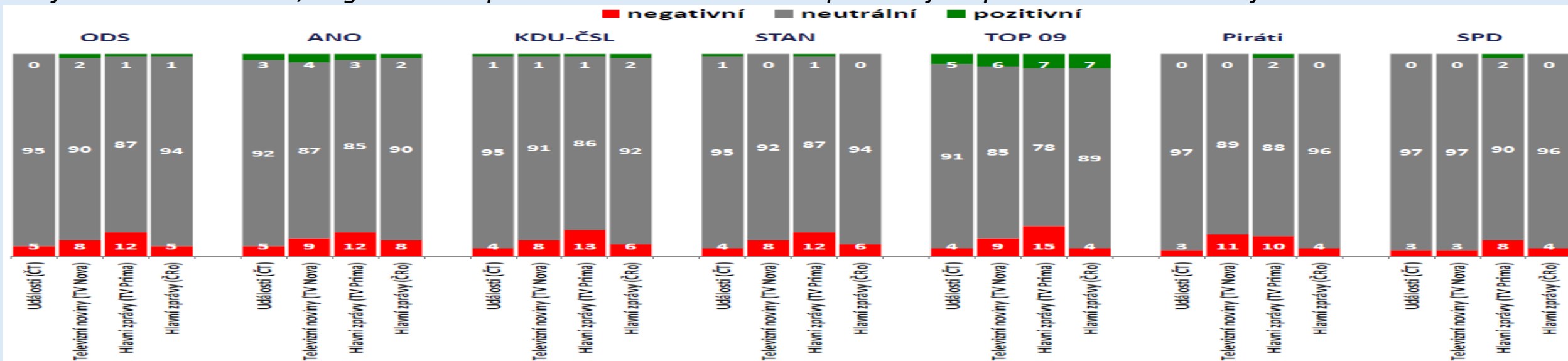
*Odlišuje operacionalizace, resp. analýza **zmínky** o „koaličních stranách“, od **zmínek** o jejich „ministerské agendě“, nebo je zahrnuje do celkového počtu zmínek za jednotlivé stranické subjekty?*

* Posouzení vyváženosti zpravodajských příspěvků (Media Tenor, 2024).

1.5.2 NEDOSTATKY V KONSTRUKCI VÝBĚROVÉHO SOUBORU

Podle zprávy HPVS ČT, 2023 *negativní tón „Událostí“* minimálně diferencuje sledované sněmovní subjekty. Rozdíly mezi nimi nepřesahují 1-2%. Což má svědčit „o vysoké míře postojové neutrality zpravodajství České televize.“ (graf 1)

Graf 1 Podíl neutrálního, negativního a pozitivního tónu v hlavním zpravodajství podle sněmovních subjektů

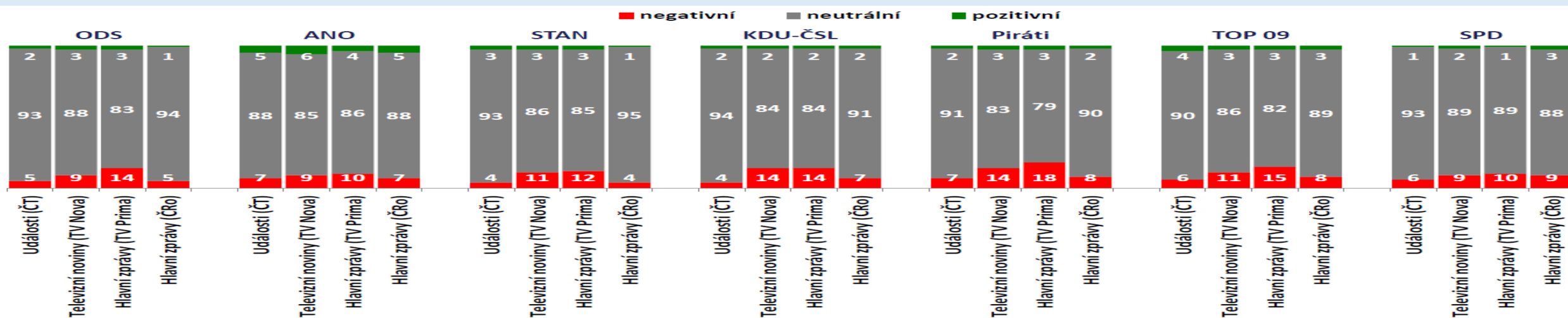
- Uvedená data, resp. jejich analýza vytváří dojem, že se všechny sledované politické subjekty potýkaly v daném roce s téměř **stejně intenzivními problémy a selháními**, a proto byl „tón“ Události vůči nim více méně stejně (ne)kritický.

- Detailnější pohled na rozložení *negativních události*, které konfrontovaly dané subjekty ale ukazuje, že příčinou této mimořádné shody v nekritičnosti tónu není primárně „vysoká míra postojové neutrality zpravodajství České televize“, ale **nevhodná konstrukce výběrového souboru** „relevantních“ příspěvků. To naznačuje i analýza zpravodajského tónu za rok 2024, která téměř ignoruje *silnou negativní agendu* adresovanou ČPS v souvislosti s *agendou digitalizace SR*, jež vyvrcholila odvoláním jejího předsedy, a *negativní vlečka* této agendy zasáhla až do listopadu 2024. (viz následující SLIDE 18)

1.5.3 SLABÁ DIFERENCIACE NEGATIVNÍHO TÓNU: LIMITY NÁHODNÉHO VÝBĚRU

Zpráva HPVS ČT, 2024 ukazuje, že ani v minulém roce nediferencoval *negativní tón* Událostí sledované subjekty více než ve 2 %. ANO-7%, TOP 09, SPD 6%, ODS 5%, STAN, KDU-ČSL 4%, Piráti 7% (graf 2).

Graf 2 Podíl neutrálního, negativního a pozitivního tónu v hlavním zpravodajství podle sněmovních subjektů

- Skutečnost, že se půlroční *negativní agenda*, která rámovala ČPS (červen-listopad 2024) výrazněji **nepromítla** do hodnoty *negativního tónu* adresovaného v Událostech této straně, naznačuje **nedostatečnou senzitivitu** zvoleného měření. Pokud ovšem není příčinou interní editoriální „vyvažování“ motivované mylnou představou, že *vyrovnaný tón* je výrazem *objektivity zpravodajství*.
- Spíše jde ale o efekt nevhodně zvolené a především aplikované metody **náhodného výběru** příspěvků, která se nehodí pro srovnávací popis časově i valenčně *nenormálně rozložených* negativních agend, respektive nerovnoměrně rozložených negativních zmínek, které mají tendenci kumulovat se v užším časovém intervalu v rámci konstruovaného roku, jak to vedle zmíněného negativního rámování ČPS, ilustruje také například rámování hnutí STAN optikou kauzy „Dozimetr“ /červen-září 2022/.

1.5.4 MĚŘENÍ ZPRAVODAJSKÉHO TÓNU: HLAVNÍ POZNÁVACÍ LIMITY A OTÁZKY

- V interpretaci vyrovnaných hodnot *zpravodajského tónu* uvedené v HPVS ČT 2023 je patrný **mylný předpoklad**, že totožné hodnoty *zpravodajského tónu* indikují naplnění *objektivity* zpravodajského pokrytí politických subjektů. *Zpravodajský tón* musí primárně odrážet situační kontext politické praxe stran/hnutí, které jsou nuceny vyrovnávat se v různých fázích politického cyklu s odlišnými typy problémů a jejich různou intenzitou. Proto nelze od zpravodajství normativně požadovat totožný *tón při* popisu politických subjektů. Naopak, jeho vysoká shoda vyvolává pochybnosti, jak byl celá analytická procedura realizována.
- Politické subjekty procházejí v rámci volebního cyklu střídavě jak etapami úspěchů, tak „údolím stínů“, a tomu musí odpovídat i *zpravodajský tón*, jako věcný popis stranických aktivit a jejich veřejné recepce. V tomto smyslu je označení „*tón*“ poněkud zavádějící, jelikož vytváří dojem jakési nálady zpravodajství, které **ignoruje sociální realitu**.
- *Tón zpravodajství* se musí vyvarovat jakékoliv **apriorní „editaci“**, která by popisovala politické subjekty s cílem reprezentovat je stejně, bez ohledu na jejich aktuální politickou performanci a společenskou recepci. V takovém případě by se jednalo o *konstruování vyváženosti jako statistického artefaktu*.
- *Vyváženost* jako zákonnou povinnost, v daném kontextu vyrovnaného frekvenčního zastoupení politických subjektů, nelze zaměňovat s aktuálním popisem širokého spektra (sub)agend, se kterými jsou politické subjekty konfrontovány, a jejichž pokrytí **vyžaduje užití odlišných tónů**, které jsou **situačně podmíněné** a nelze tak vyžadovat normativně jejich frekvenčně vyvážené zastoupení.
- V tomto smyslu vyvolává uvedené měření *zpravodajského tónu* (Událostí) následující otázky.

• **OTÁZKY:**

*Není velmi nízká hodnota negativního tónu (3-5%), která navíc minimálně diferencuje politické subjekty (rozdíl 1- 2%), důsledkem nevhodné aplikace zvolené metody **náhodného výběru** příspěvků, která neumožňuje zachytit nerovnoměrné rozložení pozitivní/negativní medializace sledovaných politických subjektů, resp. nepravidelné a kumulativní střídání pozitivních/negativních zmínek a agend?*

*Jak zvolená metoda náhodného výběru příspěvků zohledňuje **nepravidelné rozložení negativity**, resp. střídání pozitivních/negativních agend, které **nejsou normálně rozložené** v průběhu celého konstruovaného roku, a navíc se liší svou valenční intenzitou?*

I. 6 HLAVNÍ ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

I. Mezi léty 2012-2024 akceptovaly všechny Rady ČT závěry každoroční zprávy HPVS ČT, včetně řady metodologických pochybení, terminologických nejasností a interpretačních zkreslení, které zprávy obsahují, a jež byly bez korekce přeneseny do *Výročních zpráv*, předkládaných Radou ČT Sněmovně PČR.

Tyto nedostatky popisuje předložená prezentace, která jejich modelovou podobu ilustruje na vybraných výstupech zprávy HPVS ČT 2023, jež zahrnuje zvláště následující:

- (a) metodologická pochybení týkající se *konstrukce hodnotícího panelu* (DKV), *měření důvěryhodnosti ČT* (Kantar) a *měření zpravodajského tónu* (Tenor),
- (a) zavádějící interpretace „zásahu“ publika ČT (ATO-Nielsen), *důvěryhodnosti ČT* (Kantar),
- (b) nejasnosti týkající se *měření důvěryhodnosti zpravodajství ČT* (Reuters Institute), *kódování zmínek a operacionalizace zpravodajského tónu* (Tenor).

II. Poslankyně/ci a nově i senátorky/ři PČR jsou uvedenou praxí **dlouhodobě uváděni v omyl**, když se při svém rozhodování zda ne/schválit VZ ČT oprávněně spoléhají na kompetenci Rady ČT prezentovat v dané zprávě korektní údaje a závěry.

I. 6 HLAVNÍ ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

1. Je třeba učinit **transparentnějšími popisy konstrukce výběrových souborů**, aby bylo jasné, zda reprezentují **celou populaci ČR (16+, 18+ apod.)**, nebo jen populaci **televizních domácností, resp. diváků konzumujících vysílání ČT**. Pokud platí první možnost je třeba uvést podíl respondentů, kteří **nesledují TV vysílání**. V případně výběrového souboru konzumentů ČT je třeba uvést podíl respondentů, kteří **nesledují zpravodajství ČT**, pokud jeho konzumaci analýza popisuje.
2. Je třeba zpřesnit užívání pojmů „**obyvatelé ČR**“ a „**televizní populace**“. HPVS ČT 2023 užíváním prvního označení vytváří dojem **vyššího „zásahu“ ČT**, než odpovídá skutečnosti.
3. Pokud je výběrový soubor složen pouze z konzumentů televizního vysílání, nebo diváků ČT musí to být **explicitně uvedeno**, jinak je vytvářen dojem, že například **hodnota důvěry k ČT** (Kantar), či **zásah ČT** (ATO-Nielsen) odráží názor celé populace (4+, 15+ 18+ apod.), jak je tomu ve všech zprávách HPVS ČT, které vytvářejí dojem vyššího **zásahu a důvěryhodnosti ČT**.
4. Ve zprávě HPVS ČT 2023 se nevyskytuje **údaj o počtu občanů ČR, kteří televizní vysílání nesledují**, ani časový popis proměn velikosti této skupiny. Prostý počet netelevizních domácností je nedostačující.

I. 6 HLAVNÍ ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ

5. Je třeba popsat transparentněji postup **konstrukce diváckého panelu (DKVČT)**, zvláště pak postup, který zajišťuje jeho **representativitu pro skupinu diváků ČT**. Uváděná informace, že „*oporou při stanovení kvót jsou aktuální data Českého statistického úřadu*“ je zavádějící. **ČSÚ nedisponuje informacemi o struktuře publika**, ani televizního, ani diváků ČT. Jeho data o obecné populaci nemohou být korektně využita jako *opora výběru* při konstrukci diváckého panelu ČT, resp. při stanovování kvót a převažování souboru/panelu. Diváci ČT se liší ve svých sociodemografických charakteristikách od obecné populace.
6. Je třeba **revidovat postup konstrukce výběrového souboru** pro výpočet „*tónu medializace*“ politických subjektů v Událostech, resp. zvolený mechanismus ***náhodného výběru*** příspěvků a doplnit absentující **operacionální definice „zpravodajského tónu“**.
7. V přílohách Zprávy HPVS ČT je třeba **uvádět podobu použitých výzkumných nástrojů** (např. dotazníků, záznamových archu užitých při realizaci obsahové analýzy zpravodajství apod).

II.1 VYTVOŘENÍ „**INDEXU VEŘEJNÉ SLUŽBY ČT**“ JAKO NÁSTROJE RADY ČT PRO KAŽDOROČNÍ VYHODNOCOVÁNÍ KVALITY VEŘEJNĚ SLUŽBY ČT PODLE VYBRANÝCH PARAMETRŮ (alternativa k metrice „*value for money*“)

II.2 JAK NE/PRACOVAT S „**VALUE FOR MONEY**“: NÁVRH APLIKAČNÍHO MODELU

II.3 NÁVRH DVOU **TYPŮ/FORMÁTŮ ZPRÁVY HPVS ČT**

(a) *zpráva pro veřejnost* (pro futuro adresovaná divákům ČT zaregistrovaným na webu ČT,

(b) rozsáhlejší *materiál pro odbornou veřejnost* a mediální výbory PS a Senátu PČR s vyšším objemem prezentovaných dat a provedených analýz.